

Representantforslag 127 S

(2014–2015)

fra stortingsrepresentantene Arild Grande, Marianne Aasen, Jonas Gahr Støre, Rigmor Aasrud, Kari Henriksen, Ruth Grung og Tor Arne Bell Ljunggren

Dokument 8:127 S (2014–2015)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Arild Grande, Marianne Aasen, Jonas Gahr Støre, Rigmor Aasrud, Kari Henriksen, Ruth Grung og Tor Arne Bell Ljunggren om en systematisk og langsiktig nasjonal plan for freds- og menneskerettighetssentrene

Til Stortinget

Bakgrunn

For å sikre at også framtidige generasjoner får kunnskap og innsikt i Norges viktige krigshistorie, trengs økt oppmerksomhet på krigens betydning for demokrati og rettsstat. Freds- og menneskerettighetssentrene og museene er viktige samfunnsinstitusjoner med oppdrag om å formidle historie og gi opplæring i demokrati og menneskerettigheter. I en tid med økende fremmedfrykt, antisemittisme og rasisme må en sørge for at unge på alle nivåer i opplæringssystemet i hele landet får tilstrekkelig kunnskap og innsikt i erfaringene fra andre verdenskrig, holocaust og de katastrofale konsekvensene av den nasjonalsosialistiske ideologien.

Siden 2000 har det vært en tverrpolitisk satsing på etablering av freds- og menneskerettighetssentre i flere deler av landet. Narviksenteret har et særlig ansvar for Nord-Norge, mens Rafto-stiftelsen i Bergen gir et godt opplæringstilbud på Vestlandet. Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter, HL-senteret på Bygdøy, har bygd seg opp som et viktig sen-

ter for forskning, formidling og dokumentasjon på områdene folkemord, holocaust, minoritetsspørsmål og menneskerettigheter. Falstadsenteret i Nord-Trøndelag er senter for forskning og undervisning i fangehistorie, menneskerettigheter og demokrati. Senteret forvalter et av Norges viktigste krigsminnelandskap fra andre verdenskrig, mens Stiftelsen Arkivet har en lignende oppgave i Gestapos gamle lokaler i Kristiansand. Her har de også planer om å etablere et senter for norsk krigsseilerhistorie. I tillegg kan nevnes at Grini-museet i Bærum også har et museumstilbud, men siden det er privat drevet av tidligere fanger, står museets framtid i fare om ikke offentlige myndigheter tar ansvar. Hjemmefrontmuseet på Akershus Festning må også nevnes i denne sammenheng.

Forslagsstillerne mener jubileumsåret for frigjøringen bør brukes til å sikre mer forutsigbarhet og klar arbeidsfordeling for freds- og menneskerettighetssentrene. Forslagsstillerne mener dette best gjøres ved at regjeringen utarbeider en systematisk og langsiktig nasjonal plan for freds- og menneskerettighetssentrene som sikrer at folk, og da særlig barn og unge, i hele landet får tilgang til et profesjonelt opplærings- og formidlingstilbud ved et freds- og menneskerettighetssenter. Ikke minst er det nødvendig å bringe inn flyktninger som kommer hit med sine krigserfaringer fra andre land. Deres erfaringer er på mange måter det nærmeste man kommer til konkrete krigsopplevelser etter at de norske tidsvitnene fra andre verdenskrig er borte.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen utarbeide en systematisk og langsiktig nasjonal plan for freds- og menneskerettighetssentrene i hele Norge.

4. juni 2015